

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Datum: 10. 1. 2013

Projekt: Využití ICT techniky především v uměleckém vzdělávání

Registrační číslo: CZ.1.07/1.5.00/34.1013

Číslo DUM: VY_32_INOVACE_327

Škola: Akademie - VOŠ, Gymn. a SOŠUP Světlá nad Sázavou

Jméno autora: Ing. Renata Točíková

Název sady: ZSV - Základy politologie pro 3. ročník čtyřletého gymnázia

Název práce: Politický systém, politické strany (pracovní list)

Předmět: Základy společenských věd

Ročník: třetí

Studijní obor: 79 – 41 – K / 41 Gymnázium

Časová dotace: 20 min

Vzdělávací cíl: Žák charakterizuje politický systém a jeho prvky, porozumí systému politických stran.

Pomůcky: pracovní list, psací potřeby, notebook

Poznámka: Tento materiál je součástí sady ZSV - Základy politologie pro 3. ročník čtyřletého gymnázia. Je zpracován podle ŠVP pro gymnaziální vzdělávání, zahrnuje učivo politika a politické ideologie.

Inovace: Posílení mezipředmětových vztahů, využití multimediální techniky, využití ICT.

Politický systém, politické strany – pracovní list

1. Vysvětlete tyto pojmy.

a) petice

b) politická strana

c) občanské hnutí

d) vládní koalice

e) tripartita

2. Vysvětlete podstatu opoziční smlouvy, zaujměte stanovisko k této instituci a uveďte příklad, kdy a kým byla uzavřena na politické scéně České republiky.

3. Uved'te názvy politických stran působících v České republice podle místa v politickém spektru a podle ideologie, z které vychází.

a) názvy politických stran v České republice podle místa v politickém spektru

b) názvy politických stran podle ideologie, z které vychází

4. Sestavte program levicové a pravicové strany, která usiluje o přízeň voličů v České republice.

a) program levicové strany

b) program pravicové strany

5. Na vynechaná místa doplňte správné údaje.

Politická strana v České republice je.....osobou, vzniká registrací na Ministerstvu.....Politickou stranu může zrušit.....soud, pokud její aktivity jsou v rozporu s ústavními zákony. Název, sídlo, způsob volby stranických orgánů a programové zásady jsou uvedeny v.....strany.

6. K jednotlivým programovým prohlášením přiřaďte, zda se jedná o názory spíše pravicové nebo levicové strany.

a) progresivní daň z příjmů

b) pevná sazba daně z příjmů

c) zdanění subjektů tzv. milionářskou daní z příjmů, jejichž měsíční příjem přesahuje 100 000 Kč

d) plošné zavedení přídatků na děti, pohřebního a porodního

e) zavedení školného na vysokých školách

f) liberalizace cen a deregulace nájemného

Metodický pokyn:

- čas k vypracování pracovního listu mají žáci stanoven na 20 minut
- učitel rozdává žákům pracovní listy v podobě tištěné, nebo v podobě elektronické
- učitel oznámí pravidla práce s pracovním listem
- žáci pracují individuálně
- při vypracování úkolů mohou žáci používat notebook, který je napojen na internet
- učitel průběžně kontroluje žáky při práci
- po skončení časového limitu učitel vyzve žáky, aby vyvolaní žáci prezentovali své názory
- pracovní listy slouží k průběžnému opakování probraného učiva, k upevňování vědomostí a dovedností
- učitel provede shrnutí znalostí a dovedností žáků a vyvodí závěr

Vzorové řešení pracovního listu:

- správné řešení je doplněno jiným typem písma (Arial)

Politický systém, politické strany – pracovní list

1. Vysvětlete tyto pojmy.

a) petice

- písemně podaná žádost občanů orgánu státní nebo veřejné moci
- petiční právo je garantováno Listinou základních práv a svobod a právem petičním
- petiční arch musí obsahovat dostatečné určení konkrétní petice, podpisy občanů, jejich jméno, příjmení a bydliště
- petiční archy se shromažďují na veřejně přístupném místě
- peticí mohou občané například vyjadřovat nesouhlas se stavbou železničního koridoru v blízkosti svého bydliště

b) politická strana

- seskupení lidí s podobnými názory a vizemi, které usiluje o vítězství ve volbách za účelem získání podílu na politické moci ve státě
- politické strany se registrují na Ministerstvu vnitra

c) občanské hnutí

- občanské hnutí představuje seskupení podobně smýšlejících lidí, kteří chtějí dosáhnout určitého cíle
- může se například jednat o politické hnutí, které obvykle bývá zárodkem nové politické strany
- Občanské hnutí působilo na politické scéně v letech 1991 -1996, jeho předsedou byl Jiří Dientsbier (liberální politické hnutí)
- Občanské hnutí bylo vnímáno jako hlavní dědic Občanského fóra
- Občanské fórum bylo politické hnutí, které vzniklo v roce 1989 po Sametové revoluci jako platforma občanských nezávislých aktivit, jeho představitelé odmítali komunistický totalitní režim
- v roce 1991 pravicově smýšlející představitelé Občanského fóra v čele s Václavem Klausem založili v roce 1991 Občanskou demokratickou stranu

d) vládní koalice

- spojení dvou a více politických stran, které po parlamentních volbách sestavují vládu
- strany zastoupené ve vládě mohou uzavřít koaliční smlouvu, která vymezuje pravidla spolupráce mezi stranami

e) tripartita

- instituce založená na jednání mezi odbory (hájí zájmy zaměstnanců), zaměstnavateli (hájí zájmy zaměstnavatelů) a vládou (hájí zájmy státu)
- výsledkem jednání jsou kolektivní smlouvy

2. Vysvětlete podstatu opoziční smlouvy, zaujměte stanovisko k této instituci a uveďte příklad, kdy a kým byla uzavřena na politické scéně České republiky.

- úkol je otevřený, žáci zaujmají vlastní stanoviska
- jako příklad uvádím:
 - Smlouva o vytvoření stabilního politického prostředí v České republice uzavřená mezi ČSSD a mezi ODS dne 9. 7. 2008 (opoziční smlouva)
 - za stranu ČSSD smlouvu podepsal její předseda Miloš Zeman
 - za stranu ODS smlouvu podepsal její předseda Václav Klaus
 - opoziční smlouva umožnila stabilní fungování menšinové vlády Miloše Zemana v letech 1998 – 2002
 - v opoziční smlouvě je například zakotveno: nevyvolat v průběhu volebního období Poslanecké sněmovny hlasování o nedůvěře vládě ani takové hlasování nepodpořit, neúčastnit se jednání a dohod se třetími stranami, vedoucími k oslabení pozic dle opoziční smlouvy
 - s opoziční smlouvou je spojena řada kauz: například vláda Miloše Zemana bez výběrového řízení rozhodla o dostavbě dálnice D 47, kauzu řešil i NKÚ, který shledal vážné nedostatky

3. Uveďte názvy politických stran působících v České republice podle místa v politickém spektru a podle ideologie, z které vychází.

a) názvy politických stran v České republice podle místa v politickém spektru

- tento úkol je otevřený, žáci zaujmají vlastní stanoviska
- jako příklad uvádím:
 - ODS je pravicová strana
 - KSČ je levicová strana
 - KDU-ČSL je středová strana

b) názvy politických stran podle ideologie, z které vychází

- tento úkol je otevřený, žáci zaujmají vlastní stanoviska
- jako příklad uvádím:
 - ODS vychází z ideologie liberalismu
 - KSČ vychází z ideologie komunismu
 - KDU-ČSL vychází z ideologie konzervatismu

4. Sestavte program levicové a pravicové strany, která usiluje o přízeň voličů v České republice.

a) program levicové strany

- tento úkol je otevřený, žáci zaujmají vlastní stanoviska
- jako příklad uvádím:
- bezplatné zdravotnictví
- zvýšení hmotného zabezpečení uchazečů o zaměstnání
- regulace nájemného
- zvýšení minimální mzdy

b) program pravicové strany

- tento úkol je otevřený, žáci zaujmají vlastní stanoviska
- jako příklad uvádím:
- podpora podnikatelských subjektů
- jednotná sazba daně z přidané hodnoty
- snížení inflace
- aktivní politika zaměstnanosti

5. Na vynechaná místa doplňte správné údaje.

Politická strana v České republice je právnickou osobou, vzniká registrací na Ministerstvu vnitra. Politickou stranu může zrušit Ústavní soud, pokud její aktivity jsou v rozporu s ústavními zákony. Název, sídlo, způsob volby stranických orgánů a programové zásady jsou uvedeny v organizačním řádu (stanovách) strany.

6. K jednotlivým programovým prohlášením přiřad'te, zda se jedná o názory spíše pravicové nebo levicové strany.

a) progresivní daň z příjmů

- levicová strana

b) pevná sazba daně z příjmů

- pravicová strana

c) zdanění subjektů tzv. milionářskou daní z příjmů, jejichž měsíční příjem přesahuje 100 000 Kč

- levicová strana

d) plošné zavedení přídavků na děti, pohřebního a porodního

- levicová strana

e) zavedení školného na vysokých školách

- pravicová strana

f) liberalizace cen a deregulace nájemného
- pravicová strana

Prameny a literatura:

Novák, A.: Problematika autorských práv. Praha, 2009.

Novák, B.: Projekty. Olomouc, 2009.

Dílo smí být dále šířeno pod licencí CC BY-SA (www.creativecommons.cz).

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

Všechna neocitovaná autorská díla jsou dílem autora.